

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертатсионии 6D.KOA-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба диссертатсияи докторанти фалсафа (PhD) Сайдализода Орзу Илҳом дар мавзуи «Субъекти махсуси ҷиноят» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D030300–Фаъолияти ҳифзи ҳуқуқ (6D030301–Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ) пешниҳод шудааст.

1. Таҳқиқоти диссертатсионии докторанти фалсафа (PhD) Сайдализода Орзу Илҳом «Субъекти махсуси ҷиноят» буда, дар марҳилаи кунунӣ мубрамияти бештарро пайдо намудааст. Чунки баъди соҳиби истиқлолияти давлатӣ гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қабули Кодекси ҷиноятӣи ҚТ то кунун таҳқиқоти маҷмӯӣ, ба хусус, ба забони давлатӣ оид ба оид ба мавзуи мазкур анҷом наёфтааст. Ин ҳолат зарурати омӯзиши бештари паҳлуҳои назариявӣ, қонунгузорӣ ва амалии ҷиноятҳои аз тарафи субъектони махсус содиршавандаро ба вуҷуд овард.

Субъекти махсуси ҷиноят падидаи нав набуда, он аз низомҳои таърихӣ-ҳуқуқии кишвар сарчашма мегирад. Дар манбаҳои одатӣ динӣ ва ҳуқуқии низомҳои ҳуқуқи зардуштӣ, мусулмонӣ ва шӯравӣ масъалаи субъекти махсуси ҷиноят то андозае мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст. Новобаста аз он ки дар марҳилаи ташаккули ҳуқуқи шӯравӣ қонунгузориҳои ҷиноятӣ арзи ҳастӣ намуда, субъекти махсусро мавриди танзими меъёрии ҳуқуқӣ қарор дод.

Докторанти фалсафа (PhD) Сайдализода Орзу Илҳом дар таҳқиқоти диссертатсионии худ ҳамаи паҳлуҳои субъекти махсуси ҷиноятро бо истифода аз усулҳои таърихӣ ҳуқуқӣ, назариявӣ ҳуқуқӣ ва системавӣ, ошкор сохта, моҳият ва хусусиятҳои хоси ин мафҳум, аломатҳои он, инчунин робитаи субъекти махсусро бо унсурҳои дигари таркиби ҷиноят мавриди таҳқиқ қарор додааст.

Инчунин, масъалаҳои ҷавобгариҳои ҷиноятӣи субъекти махсусро мутобиқи меъёрҳои қонунгузориҳои ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кишварҳои хориҷӣ, дар баробари ин, ҷавобгариҳои субъекти махсуси ҷиноятро барои шарикӣ дар ҷиноятҳо мавриди омӯзиш қарор додааст.

Ба воситаи таҳлили мавқеъҳои назариявӣ, ки дар адабиёти ҳуқуқи ҷиноятӣ зикр гардидаанд, моҳият, аломатҳо ва намудҳои субъекти махсуси ҷиноят ва муҳтавои онҳо муайян карда, таърифи муаллифии субъекти махсусро пешниҳод намудааст.

Дар қонунгузориҳои ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад аломатҳои махсуси субъекти ҷиноят ба таври васеъ инъикос ёфтаанд, ё дар диспозитсияи моддаҳои қисми махсуси Кодекси ҷиноятӣи ҚТ ва ё ҳамчун

ҳолати вазнинкунандаи ҷазоинъикос ёфтаанд. Вале то ҳозир дар назарияи ҳуқуқи ҷиноятии Тоҷикистон ягон таҳқиқоти илмие, ки бевостиа ба ин мавзӯ бахшида шуда бошад, мавҷуд нест.

2. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 6D030300–Фаъолияти ҳифзи ҳуқуқ (6D030301–Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ) мувофиқат мекунад. Мубрамии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он аст, рисола аввалин таҳқиқоти ҳамаҷонибаи илмӣ мебошад. Дар он ба таври муназзам рушди қонунгузории ватанӣ, таҳлили муқоисавӣ-ҳуқуқии қонунгузории ҷиноятии давлатҳои пасошӯравӣ, таҳлили аломатҳои объективӣ ва субъективӣ ва дигар масъалаҳои марбут ба мавзӯи номбурда, мавриди омӯзиш қарор дода шудааст.

3. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 14 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 8 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расонида шудаанд, ки онҳо фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Теъдоди маводи ҷопшуда ба бандҳои 34 ва 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

4. Автореферати диссертатсия (гунаи тоҷикӣ ва русӣ) фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошад. Диссертатсияи Сайдализода Орзу Илҳом бошад таҳқиқоти илмии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад. Бинобар ин, қайд намудан ба маврид аст, ки диссертатсия ба талаботи бандҳои 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад.

Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур аз муқаддима, се боб, хулоса, тавсияҳо оид ба истофодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот ва рӯйхати адабиёт ташкил ёфта, дар асоси талаботи «Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва дигар маводди илмӣ (фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 июни соли 2024, №493)» таҳия гардидааст.

Дар қисмати муқаддимаи диссертатсия муаллиф мубрамии мавзӯро асоснок карда, дараҷаи таҳқиқи мавзӯи илмӣ, робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоиҳаҳо), мавзӯҳои илмӣ, мақсади таҳқиқот, вазифаҳои таҳқиқот, объекти таҳқиқот, мавзӯи таҳқиқот, асосҳои назариявии таҳқиқот, навгонии илмии таҳқиқот, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот, мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми

шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия, интишорот аз рӯйи мавзуи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсияро таҳлил ва баррасӣ намудааст.

Натиҷа, нуқтаҳои навагонӣ ва илмӣ барои ҳимоя пешниҳодшуда метавонанд дар назария, тақмили қонунгузорӣ, бартараф намудани мушкилоти таҷрибаи судӣ дар ин самт ва раванди таълим ба таври васеъ истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд. Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

5. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот бо таҳлилҳо, озмоишҳо, дурустии маълумотҳо, ҳаҷми кофии маводи диссертатсия ва мақолаҳо собит карда шудааст. Хулосаву тавсияҳо ба таҳлили илмӣ натиҷаҳои таҳқиқотҳои назариявӣ ва амалӣ асос ёфтаанд.

6. Вобаста ба ин, комиссияи экспертӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи Сайдализода Орзу Илҳом дар мавзуи «Субъекти махсуси ҷиноят» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D030300–Фаъолияти ҳифзи ҳуқуқ (6D030301–Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ) пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи докторанти фалсафа (PhD) Сайдализода Орзу Илҳом дар мавзуи «Субъекти махсуси ҷиноят» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D030300–Фаъолияти ҳифзи ҳуқуқ (6D030301–Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ) дар асоси банди 60 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи докторанти фалсафа (PhD) Сайдализода Орзу Илҳом дар мавзуи «Субъекти махсуси ҷиноят» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D030300–Фаъолияти ҳифзи ҳуқуқ (6D030301–Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ) барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқонашон ба ихтисоси 6D030300–Фаъолияти ҳифзи ҳуқуқ (6D030301–Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ) мувофиқатдоранд ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

– Абдуҳамитов Валиҷон Абдуҳалимович – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи ҳуқуқи ҷиноятӣи Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон.

– Гайратов Тимуршо Муборакшоевич – номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,

и.в. дотсенти кафедраи ҳукуки тиҷоратӣ ва зиддикоррупсионии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон.

3. Ба сифати муассисаи пешбар—Муассисаи давлатии таҳсилоти олии касбии «Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон» тавсия дода мешавад.

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳукуки дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

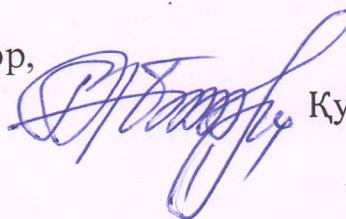
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Азиззода У.А.

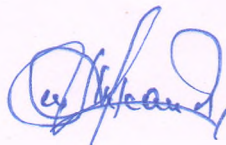
Аъзоёни комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Қудратов Н.А.

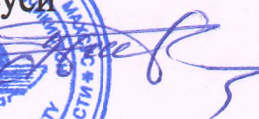
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсенти кафедраи криминалистика
ва фаъолияти экспертизаи судӣ

Раҳмон С.С.

«Имзои Азиззода У.А. ва Раҳмон С.С.-ро
тасдиқ мекунам»:

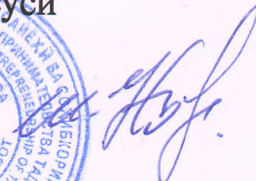
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Тавқиев Э.Ш.

«Имзои Қудратов Н.А.-ро тасдиқ мекунам»:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва
соҳибкории Тоҷикистон

Чураев Ш.Н.

«19» сентябрь 2025 с.